

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-granskning

Granskningsdatum: **31 maj - 1 juni 2018**

Västmanlands sjukhus
Klinik

Västerås
Ort

Olle Svensson och Karin Bernhoff
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

STRUKTUR

A Verksamheten

Verksamheten vid ortopedkliniken Västmanlands sjukhus är bred och omfattar alla delar av det ortopediska panoramat utom tumörortopedi. Det finns två vårdavdelningar, en akut och en elektiv med totalt 50-talet vårdplatser. Enheten har hela Västmanland som upptagningsområde och större delen av verksamheten är akut. Öppenvårdsoperationer och viss mottagning är förlagd i Köping. I Fagersta bemannar kliniken en ortopedmottagning. Man har en modernt organiserad elektiv slutenvårdsverksamhet med fredad, högproduktiv höft, knä och ryggkirurgi. Extern randning görs inom barnortopedi företräddelsevis på Astrid Lindgrens barnsjukhus. Ortopedens akutmottagning bemannas främst av klinikens ST-läkare med 14000 besök(?) per år. Jour finns i tillräcklig utsträckning för ST-utbildning. ST-läkare är ibland handledare åt AT- läkare. Riktlinjer och instruktioner för hur ST-utbildningen skall genomföras och utvärderas finns. En regionövergripande plan för likabehandling finns.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☒
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Läkarstaben består av ca 40 medarbetare varav 9 ST-läkare. Läkarstaben är av adekvat sammansättning med god kompetens. Samtliga handledare är specialister och har handledarutbildning. Studierektor är ännu inte formell specialist inom ortopedi och omsättningen på studierektorer har varit hög de senaste tre åren. Generella instruktioner för handledning saknas men utvärdering av ST-läkare görs en gång per termin vid Specialistkollegium. Regelbundna handledarträffar saknas i övrigt. Fem av klinikens läkare är disputerade, och en ST-läkare skall doktorand-anmäla sig inom kort. FOU enhet finns inom regionen som stöd i vetenskapligt projektarbete.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☐

- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Lokalerna är rymliga och uppfyller alla krav på utrymme. Utrustningen är modern och adekvat. Alla ST -läkare har egen arbetsplats och dator. Upp till fem personer delar på ett rum. Det finns ett sjukhusbibliotek med bibliotekarier samt bra tillgång till nätbaserade tidskrifter. Läkarexpeditioner finns på mottagning, akuten och avdelningar i adekvat omfattning.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Sjukhuset har en övergripande ST-studierektor. Vid kliniken finns en ST-studierektor som snart är specialist. Alla ST läkare har ST-kontrakt. Alla ST-läkare har en plan för sin ST-utbildning med planerade placeringar inom olika sektioner. En individuell utsedd handledare finns för varje placering. Sidoutbildning sker i princip bara inom barnortopedi och narkos. Introduktionsprogram finns för nya ST-läkare. Skriftlig beskrivning på detaljnivå finns avseende förväntad måluppfyllelse för varje placering. Produktionskraven på enheten är mycket höga och ST-läkare får ofta fylla luckor i verksamheten vilket inverkar negativt på utbildningen.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.

- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Samtliga ST-läkare har handledare med handledarutbildning. Ingen tid finns avsatt i schemat för handledning utan varje ST/handledare får själva hitta tillfällena för handledning. Strukturerade utvärderingsinstrument används för närvarande inte. Specialist-kollegium genomförs och dokumenteras en gång per termin och återkopplas till ST av handledare. Verksamhetschefen har regelbundna medarbetar- och utvecklingssamtal ihop med studierektor. Åtgärder görs i de fall där ST-läkarens utveckling brister men skriftlig plan för detta saknas. Tillgången på klinisk handledning är god och utbildningsklimatet är inbjudande när väl tillfälle för handledning uppstår. Introduktionsprogram finns men genomförs inte alltid.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Varje morgon startar med morgonmöte och röntgenrund med radiolog. Här finns möjlighet till konstruktiv och prestigelös dialog. Tidigare har ett flertal försök gjorts att ha seminarier och utbildning men närvaron och engagemanget har sviktat. Flera ST-läkare önskar mer strukturerad, schemalagd undervisning/utbildning. Nu finns på initiativ från ST-läkarna själva mer strukturerade utbildningstillfällen schemalagda på fredag eftermiddagar och journal-clubs som planeras och hålls av ST-läkare efter fredagens röntgenrund. Seminarierna arrangeras och stöts av traumasektionens nye chef. Schemalagd tid för teoretisk utbildning i övrigt saknas. Många ST följer en webbaserad självstudiekurs men stor del av inläsningen sker på fritiden. Huvudmannen tillhandahåller Miller's Orthopaedics som kursbok. Ortopedexamen uppmuntras. Ett regionalt samarbete finns mellan flera landsting där utbildningar för ST med uppfyllande av delmål finns genom MOF (Mellansveriges ortopediska förening) ST ges med enstaka undantag alltid tillfälle att delta i önskade externa utbildningar, såsom exempelvis SK-kurser.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Tid för vetenskapligt arbete ges om det efterfrågas. Skriftlig mall för bedömning av projektarbete finns. Disputerade handledare finns delvis inom kliniken och delvis inom regionens FoU enhet. Enheten har samarbete med olika universitetskliniker och deltar i multicenterstudier. Man planerar ytterligare klinisk forskning i samarbete med högskolan och kommer att tillsätta en klinikövergripande FoU ansvarig person. Flera artiklar har publicerats senaste åren där vissa av klinikkens ST-läkare är medförfattare. En ST-läkare kommer även inom kort att registreras som doktorand vid KI. ST-läkare deltar och leder kvalitetsarbeten inom kliniken. Möjlighet finns för ST att genomgå doktorandutbildning, då relationerna är goda med flera universitetssjukhus.

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Ett landstingsövergripande ST-utbildningsprogram avseende delmål inom kommunikation, ledarskap, organisation och handledning finns och alla ST-läkare deltar. ST-läkarna fungerar som handledare för AT-läkare i daglig verksamhet främst på akuten. Strukturerad återkoppling på ST-läkarens handledarinsats saknas. En ST-läkare på kliniken är övergripande AT-studierektor. Klinikens ST-läkare ansvarade för planering och genomförande av Mälardalens ortoped förenings möte (MOF) för något halvår sedan. ST-läkare deltar också i exempelvis utvecklingen av klinikens vårdprogram.

A	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitets-kriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.	☒
B	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.	☐
C	Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.	☐
D	Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.	☐

Styrkor

- En bred och effektiv verksamhet med mycket kompetent och engagerad läkarstab.
- Hög vårdkvalitet med fokus på patientsäkerhet.
- God tillgång på sjuksköterskor och specialister och enheten har alla vårdplatser öppna.
- Ny engagerad studierektor.
- Ny utbildningsintresserad traumachef.
- Bra och varierat patientunderlag. God tillgång till extern utbildning inklusive möjlighet till sidotjänstgöring.
- En specifik målbeskrivning i form av checklista finns för hela ST-utbildningen.
- Jämfört med de flesta övriga ortopedenheter i Mälardalen en mycket stor potential.

Svagheter

- Enheten har anmärkningsvärt starkt fokus på produktion.
- Man konkurrerar med privata aktörer som inte har samma utbildningskrav för exempelvis ST-läkare.
- Ortopedin är en särskilt drabbad specialitet vars planerade verksamhet med enkelhet kan utföras av privata aktörer.
- Anestesiverksamheten har inte haft samma höga förändringstryck, och har därför inte anpassat sin organisation och produktivitet till den externa konkurrensen.
- Ortopedkliniken styr inte sin viktigaste produktionsresurs, operationstillgången vilket påverkar ST-läkarnas möjlighet till operativ utveckling ST-utbildningen är nedprioriterad till förmån för produktionsmål. Detta är ett strategiskt problem för Västmanlands läns landsting.
- ST-utbildningen är ostrukturerad och planerade utbildningsmoment genomförs sporadiskt då produktionen går före i prioritering av uppgifter.
- Omsättningen på ST-studierektorer har varit hög de senaste åren vilket hämmat en långsiktig ST-planering.
- Andelen kvinnliga ST-läkare är något låg och man skulle gärna se fler kvinnliga kolleger (En dialog/utredning kring kultur pågår).

Förbättringspotential

- ST-studierektor måste ta ut specialistbevis.
- ST studierektor måste få avsatt tid och ett tydligt mandat för uppdraget (rekommenderat 20%).
- Utbildningsmomenten såsom seminarier, journal-clubs måste vara obligatoriska.Handledarrollen bör förtydligas och handledning schemaläggas.
- Introduktionsprogram finns och bör schemaläggas tydligt för varje ny ST-läkare.
- ST-läkares exponering för operativ träning kan förbättras genom schemaläggning (arbete har påbörjats på traumasektionen).
- Fler ST-läkare skulle möjliggöra ökad tillgång till operation per individ.
- Klinikens organisation har slimmats så att nu är operationstillgången den begränsande faktorn.